

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2019-08-20 Nr. (15.27-43E)-3-3139
į 2019-07-31 Nr. (11.3-53)STAP-203

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – Ekonomikos ir inovacijų ministerija) išnagrinėjo Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo (toliau – Statybos įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo ir 60 straipsnio pakeitimo bei Įstatymo papildymo 55¹, 59¹ ir 59² straipsniais įstatymo (toliau – Užimtumo įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 362¹ straipsniu įstatymo projektus (toliau – ANK projektas). Informuojame, kad pagal kompetenciją teikiame pastabas ir pasiūlymus.

Statybos įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad rangovas (tuo atveju, kai jis yra fizinis asmuo), rangovo įdarbinti darbuotojai pagal darbo sutartis ar statytojo (užsakovo), statybą vykdančio ūkio būdu, įdarbinti darbuotojai pagal darbo sutartis gali atlikti statybvietėje statybos darbus turėdami statybininko saugos tapatybės identifikavimo kortelę (toliau – Statybininko SID kortelė) (Statybos įstatymo projekto 2 straipsniu papildomo Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 22¹ straipsnio 1 dalis) bei rangovas ir statytojas (užsakovas) privalo teikti Statybininkų tapatybės informacinės sistemos tvarkytojui duomenis apie statybvietę, šioje statybvietėje statybos darbus atliekančių asmenų Statybininko SID kortelių numerius, duomenis apie šių asmenų darbo laiko apskaitą ir kitus duomenis (Statybos įstatymo projekto 2 straipsniu papildomo Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 22¹ straipsnio 3 dalies 1 punktą). Pirmiausia pažymėtina, kad siūlomu reguliavimu bus sukurta labai didelė administracinė našta ūkio subjektams, kuri nėra įvertinta pinigine išraiška. Todėl norėdami įvertinti bendrą teisės aktais sukuriamą poveikį verslui, turėtų būti atlikta išsami analizė, kuri parodytų realų nustatomų reikalavimų poveikį.

Taip pat įstatymų projektų rengėjai aiškinamajame rašte teigia, kad Statybininko SID kortelė užtikrins realią darbo laiko apskaitą, mažinant galimybes nedeklaruoti dalies darbo laiko ir darbo užmokesčio. Tačiau nėra aišku, ar kurie nors iš šių informacinei sistemai privalomų teikti duomenų nėra teikiami valstybės institucijoms (pvz., Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos, Valstybinei socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) pagal darbo laiko apskaitą ir (ar) mokesčius reguliuojančius teisės aktus, todėl yra tikimybė, kad tokie duomenys bus teikiami kelis kartus skirtingoms institucijoms. Pažymėtina, kad tai prieštarautų Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatyme nustatytiems administracinės naštos mažinimo principams, todėl neturėtų būti nustatomi nebūtini ir neproporcingi reikalavimai verslui.

Taip pat nėra aišku, kiek kokių papildomų prisitaikymo išlaidų statybininkai ir (ar) darbdaviai patirs dėl tokių siūlomų reikalavimų, ar teisės aktų projektų rengėjai (iniciatoriai) yra bent preliminariai tokius skaičiavimus atlikę.

Atsižvelgdami į tai, prašome remiantis 2014 m. liepos 26 d. įsigaliojusi Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodikos patvirtinimo“, pakeitimu, įvertinti Statybos įstatymo projektu sukeliama administracinės naštos ūkio subjektams pokytį pinigine išraiška ir užpildytą Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitą pateikti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai išvadoms gauti. Taip pat prašome aiškinamajame rašte pateikti informaciją, kiek naujai nustatomas teisinis reguliavimas sukurs papildomų prisitaikymo išlaidų ūkio subjektams bei užtikrinti, kad Statybos įstatymo projektu nebūtų dubliuojama jokia kitoms institucijoms teikiama informacija.

1. Statybos įstatymo projekto 2 straipsniu papildomo Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 22¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Statybininko SID kortelės išduoda, keičia, galiojimą sustabdo, galiojimo sustabdymą panaikina Valstybinė darbo inspekcija Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka. Pažymime, kad esminės ūkinės veiklos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika (*inter alia*, 2006 m. gegužės 31 d. nutarimas), Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 20 d. nutarimu Nr. 750 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, 18.3 papunkčiu, galima nustatyti tik įstatyme. Atsižvelgiant į tai, Statybos įstatymo projektas turėtų būti papildytas Statybininko SID kortelės išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo pagrindais.

2. Be to, pažymėtina, kad nusprendus taikyti naujus ar keisti ūkinės veiklos ribojimus, susijusius su įsisteigimu ar laisvu paslaugų teikimu, juos griežtinti ar panaikinti (pavyzdžiui, reikalavimas turėti Statybininko SID kortelę, be kurios negalima vykdyti veiklos) – apie tai būtina pranešti Europos Komisijai kartu pagrindžiant nustatomo (keičiamo) reikalavimo atitiktį būtinumo, proporcingumo ir nediskriminavimo principams, kaip nustatyta atitinkamai Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 4 ar 9 straipsniuose ir Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389, naudojantis Vidaus rinkos informacinę sistemą (pranešimą teikia šioje sistemoje registruotas vartotojas).

3. Atkreipiame dėmesį, kad pagal Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalį teisės aktai, keičiantys ar nustatantys naują ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinį reguliavimą, paprastai įsigalioja gegužės 1 dieną arba lapkričio 1 dieną, tačiau visais atvejais ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos. Ši nuostata netaikoma, kai teisinis reguliavimas nustatomas arba keičiamas pagal Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytus įpareigojimus, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių reikalavimus, taip pat kai nustatomas ūkio subjektams palankesnis teisinis reguliavimas. Statybos įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalyje, Užimtumo įstatymo projekto 6 straipsnyje ir ANK projekto 3 straipsnyje numatyta, kad rangovų ir statytojų (užsakovų) ir statybvietėje statybos darbus atliekančių asmenų veiklą ir jų priežiūrą reglamentuojantis teisinis reguliavimas statybininkų tapatybės identifikavimo srityje įsigalioja nuo 2021 m. birželio 1 d. Atsižvelgiant į tai, siūlytume nuostatoms dėl ūkio subjektų veiklos reguliavimo ir priežiūros statybininkų tapatybės identifikavimo srityje numatyti kitą įsigaliojimo

data, atitinkančią Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalies nuostatas.

4. Užimtumo įstatymo projekto 5 straipsnyje numatyta, kad juridinio asmens bylas už Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų reikalavimų dėl statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos nevykdymą nagrinėja ir baudas skiria Valstybinė darbo inspekcija ir Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcija. Toks priežiūros funkcijų dubliavimas ūkio subjektams sąlygoja didesnę priežiūros našta, nevienodą pažeidimų aplinkybių vertinimą, skirtingą baudų skyrimo praktikos taikymą ir neracionalų viešųjų finansinių išteklių panaudojimą. Siūlytume svarstyti alternatyvų priežiūros modelį, kai statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos pažeidimų kontrolę vykdo kelios institucijos, šiuo atveju Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija ir Valstybinė darbo inspekcija, tačiau už statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos pažeidimų bylų nagrinėjimą ir baudų skyrimą atsakinga paskiriama tik viena institucija, pavyzdžiui, Valstybinė darbo inspekcija.

Ekonomikos ir inovacijų viceministras

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
ir darbo ministerijai

2019-08-21 Nr. 19-9093
Į 2019-07-31 Nr. (11.3-53)STAP-203

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtą skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Projektas), Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo ir 60 straipsnio pakeitimo bei Įstatymo papildymo 55¹, 59¹ ir 59² straipsniais įstatymo projektą (toliau – Užimtumo įstatymo pakeitimas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 362¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – ANK projektas) (toliau visi kartu – Įstatymų projektai), teikia teisinę išvadą.

1. Teisingumo ministerijos nuomone, siekiant tinkamai ir visapusiškai pagrįsti, argumentuoti Įstatymų projektais siūlomą teisinį reguliavimą, būtų tikslinga aiškinamąjį raštą, priklausomai nuo atitinkamuose punktuose dėstomos informacijos turinio, pildyti šia informacija. Siūlytina aptarti galiojantį teisinį reguliavimą, kiek jis susijęs su nelegaliu darbu (žr. Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 56 straipsnį), užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimais (žr. Užimtumo įstatymo 57 straipsnį), nedeklaruotu darbu (žr. Užimtumo įstatymo 58 straipsnį), nedeklaruota savarankiška veikla (žr. Užimtumo įstatymo 59 straipsnį); kartu nurodyti, kodėl esamas teisinis reguliavimas yra nepakankamas, kokie jo trūkumai. Atitinkamai nurodyti, kodėl naujos Įstatymų projektais siūlomos normos padėtų minėtus trūkumus pašalinti. Kartu reikėtų aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti siūlomų naujų priemonių santykį su aptartame teisiniame reguliavime nustatytais priemonėmis (ar bus papildančios esamas priemonės, ar alternatyviai taikomos priemonės). Pavyzdžiui, koks bus statybininko saugos tapatybės identifikavimo kortelės (toliau – kortelė) *neturėjimo* santykis su nelegalaus darbo požymiais, nedeklaruoto darbo požymiais ir pan.; ar ta pati faktinė situacija bus vertinama atsietai, ar nekils teisinės atsakomybės sutapties problema (pavyzdžiui, vienu metu egzistuos tiek Užimtumo įstatymo 58 straipsnio 1 dalies 1 punkto sąlyga – darbo laiko apskaitos dokumentuose nėra pažymėti darbuotojo dirbti viršvalandžiai, tiek Projektu numatomo reikalavimo – duomenų apie asmenų darbo laiko apskaitą pateikimas – nevykdymas). Iš to kyla poreikis aptarti ir siūlomų priemonių pranašumą ir veiksmingumą, lyginant su galiojančiomis. Pavyzdžiui, ar bus ir kaip bus užtikrinama, kad šiuo metu darbdavys, nevykdantis Užimtumo įstatymo 56 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytos pareigos – sudaryti darbo sutartį raštu arba pranešti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinei įstaigai mažiausiai prieš vieną darbo dieną iki darbo pradžios apie darbuotojo

priėmimą į darbą, vykdys Įstatymų projektais nustatytas pareigas, susijusias su duomenų apie statybviety, šioje statybvietyje statybos darbus atliekančių asmenų kortelių numerius, duomenų apie šių asmenų darbo laiko apskaitą ir kitų duomenų, teikimu.

2. Atkreipiame dėmesį, kad nei viename iš galiojančių Įstatymų projektais keičiamų įstatymų nėra nustatytos sąvokos „statybininkas“ ir apibrėžta jos reikšmė. Atsižvelgiant į Įstatymų projektais teikiamus siūlymus ir įvertinant tai, kad jais siūloma reguliuoti itin specifinius santykius, manytina, atitinkama sąvoka ir jos apibrėžtis turėtų būti nustatytos Lietuvos Respublikos statybos įstatyme.

3. Į Statybos įstatymo taikymo sritį patenka tik šio įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 1-3 punktuose nustatyti asmenys, turintys teisę būti *rangovais*. Pastebėtina, kad rangovu, kiek tai susiję su fiziniu asmeniu, Statybos įstatymo reguliavimo kontekste turi teisę būti *statybos inžinierius*. Vis tik sistemiškai vertinant Įstatymų projektų rengėjų tikslus, preziumuotina, kad siekiama siūlomą teisinį reguliavimą taikyti ne tik *statybos inžinierių* atžvilgiu. Atsižvelgiant į tai, Projekto 2 straipsnyje dėstomoje Statybos įstatymo 22¹ straipsnio (toliau – naujas straipsnis) 1 dalyje ne visai tikslu yra nuostata „rangovas (tuo atveju, kai jis yra fizinis asmuo)“. Siūlytina ją tikslinti šiame išvados punkte išdėstytais aspektais.

4. Sistemiškai įvertinus Projektą kartu su lydimojoje medžiagoje pateikta informacija, vis tik kyla pagrįstų abejonių, kokia kortelės paskirtis. Ar jos išdavimą reikėtų traktuoti kaip tam tikrą *leidimą* verstis atitinkama veikla, ar kaip priemonę, užtikrinančią mokesčių mokėjimą. Prašytina tai atskleisti aiškinamajame rašte ir prireikus tobulinti teisinį reguliavimą. Pavyzdžiui, tuo atveju, jei kortelė bus traktuojama kaip *leidimas*, tai pačiame Projekte turi būti nustatomi išdavimo pagrindai (ar bus išduodama visiems pageidaujantiems, ar bus numatytas, pavyzdžiui, kvalifikacijos reikalavimas; tokiu atveju, be kita ko, turėtų būti įvertintos ir pasekmės šiuo metu atitinkamas paslaugas teikiančių asmenų atžvilgiu, jei jie neturi reikiamos kvalifikacijos), sąlygos, kortelės keitimo pagrindai, galiojimo sustabdymo pagrindai, galiojimo sustabdymo panaikinimo pagrindai (atsižvelgiant į naujo straipsnio 2 dalies nuostatas). Taip pat apsvarstytinas ir kortelės panaikinimo institutas. Kartu Teisingumo ministerija, įvertinusi aiškinamojo rašto 4 punkto pirmosios pastraipos informaciją, norėtų atkreipti dėmesį, kad pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 35 straipsnio 2 dalį nuolatinis Lietuvos gyventojas, pradėjęs vykdyti kokios nors rūšies individualią veiklą, privalo apie tai informuoti mokesčio administratorių centrinio mokesčio administratoriaus nustatyta tvarka. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, aiškindamas šią nuostatą 2009 m. gegužės 28 d. nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. A⁴⁴²-674/2009, pažymėjo, kad „nuolatinis Lietuvos gyventojas, individualia veikla gali užsiimti savo valia ir nuožiūra *be jokio išankstinio šios veiklos registravimo valstybės institucijoje*. Nuolatinis Lietuvos gyventojas, pradėjęs vykdyti kokios nors rūšies individualią veiklą, *tik privalo apie tai informuoti* mokesčio administratorių centrinio mokesčio administratoriaus nustatyta tvarka“.

5. Vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679) 5 straipsnio 1 dalies b punktu, asmens duomenys turi būti renkami nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais ir toliau netvarkomi su tais tikslais nesuderinamu būdu. Atkreipiame dėmesį, kad iš Projekto nuostatų nėra aišku, koks yra kortelėje esančių duomenų, tarp kurių būtų ir asmens duomenų, tvarkymo tikslas, kokios būtų kortelės sąsajos su Statybininkų tapatybės informacine sistema. Taip pat nėra aptarta, kas tvirtins kortelės formą, t. y. kas nustatytų, kokie duomenys, tarp kurių būtų ir asmens

duomenų, būtų tvarkomi administruojant minėtą kortelę. Siūlytina šiais aspektais įvertinti siūlomą reguliavimą ir esant poreikiui pildyti aiškinamąjį raštą ir (ar) Projektą.

6. Teisingumo ministerija pastebi, kad pagal Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 33 straipsnio 1 dalį valstybės informacinės sistemos valdytojas ir valstybės informacinės sistemos tvarkytojas (tvarkytojai) paskiriamas (paskiriami) *teisės aktu, kuriuo tvirtinami valstybės informacinės sistemos nuostatai*. Pagal to paties straipsnio 2 dalį, valstybės informacinių sistemų, kuriomis apdorojama visai valstybei svarbi arba kelioms institucijoms svarbi institucijos valdoma informacija, *valdytojais* gali būti institucijos, kurių *vadovai yra asignavimų valdytojai*. Institucija, paskirta valstybės informacinės sistemos valdytoja, gali būti ir valstybės informacinės sistemos tvarkytoja. Siūlytume šiais aspektais papildomai įvertinti naujo straipsnio 1 dalies antrąjį sakinį. Kartu siūlytume įvertinti galimybę nuostatas, kiek jos susijusios su Statybininkų tapatybės informacinės sistemos reguliavimu, tobulinti, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 13¹ straipsnyje įtvirtintas nuostatas.

7. Mūsų nuomone, naujo straipsnio 3 dalies 3 punktą yra itin plačios taikymo apimties, itin neaiškus ir nenustatantis bent principinių teisinio reguliavimo priemonių. Toks teisinis reguliavimas sukuria neapibrėžtumą, prielaidas nuostatas interpretuoti skirtingai ir galimus piktnaudžiavimo atvejus. Prašytina šiais aspektais įvertinti siūlomą reguliavimą ir jį atitinkamai tobulinti.

8. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymų projektuose vartojamos sąvokos „statybininko saugos tapatybės identifikavimo kortelė“, „Statybininkų tapatybės informacinė sistema“, „statybininkų tapatybės identifikavimo kontrolė“. Siūlytume įvertinti galimybę minėtų sąvokų vartojimą suvienodinti (pavyzdžiui, visur įrašant žodį „saugos“, jei tai svarbus požymis).

9. Abejotinas Užimtumo įstatymo pakeitimo 2 straipsniu siūlomo naujo Užimtumo įstatymo 55¹ straipsnio tikslingumas. Manytume, kad Užimtumo įstatymo 55¹ straipsniu siūlomomis nuostatomis galėtų būti papildytas galiojantis Užimtumo įstatymo 55 straipsnis. Be to, manome, kad vykdant statybininkų tapatybės identifikavimo kontrolę, taip pat, kaip ir Užimtumo įstatymo 55 straipsnyje numatytais atvejais, patikrinimai turi būti grindžiami rizikos vertinimu. Kartu atsisakyti Užimtumo įstatymo pakeitimo 5 straipsnyje dėstomo Užimtumo įstatymo 60 straipsnio 4 dalies pakeitimo.

10. Neaiškūs skirtumai tarp Užimtumo įstatymo pakeitimo 4 straipsnyje dėstomo Užimtumo įstatymo 59² straipsnio 1 ir 3 dalyje numatytų subjektų, turint omeny, kad Projekto naujame straipsnyje nustatytos pareigos būtent rangovams ir statytojams (užsakovams). Taip pat Užimtumo įstatymo 59² straipsnio 1 ir 3 dalys taisytinės redakciniu požiūriu.

11. ANK projekto 1 straipsnyje dėstomo Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 362¹ straipsnio pavadinimas ir 1, 3 dalių dispozicijos derintinos tarpusavyje – pavadinime vartojama „tvarkos nevykdymo“ sąvoka, 1 dalies dispozicija dėstoma kaip „tvarkos pažeidimas“, o 3 dalies dispozicija – kaip „reikalavimų pažeidimas“. Straipsnio pavadinimo, 1 ir 3 dalių dispozicijų dėstymas turi būti suvienodintas ir atitikti Projektu siūlomą teisini reguliavimą. Projektu siūlomuose Statybos įstatymo ketvirtojo skirsnio ir 22¹ straipsnio pavadinimuose reguliuojami santykiai įvardijami kaip „statybininkų tapatybės identifikavimas“. Todėl siūlytume ANK projekto 1 straipsnyje dėstomo ANK 362¹ straipsnio 1 dalies dispoziciją dėstyti taip: „Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų statybininkų tapatybės identifikavimo reikalavimų pažeidimas“ ar pan. (atitinkamai dėstyti ir straipsnio pavadinimą). Be to, šio straipsnio 1 ir 3 dalys taisytinės redakciniu požiūriu.

12. Atsižvelgdami į tai, kad ANK projekto 1 straipsnyje dėstomo ANK 362¹ straipsnio 1 ir 3 dalys iš esmės skiriasi tik subjektais ir baudų dydžiais, manome, kad šios dalys (o taip pat atitinkamai 2 ir 4 dalys) turi būti apjungtos. Be to, neaišku, kokiems fiziniams asmenims numatyta atsakomybė ANK 362¹ straipsnio 1 ir 2 dalyje – ar tik fiziniams asmenims – rangovams, ar ir statybininkams – juridinio asmens darbuotojams. Siūlytume atitinkamai patikslinti straipsnio dalių sankcijas. Atsižvelgiant į išdėstytą, ANK 362¹ straipsnio 1 dalies sankcija turėtų būti dėstoma taip: „užtraukia baudą fiziniams asmenims – rangovams nuo penkių šimtų iki vieno tūkstančio vieno šimto eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo vieno tūkstančio vieno šimto iki dviejų tūkstančių penkių šimtų penkiasdešimt eurų“, o 2 dalies sankcija dėstoma taip: „užtraukia baudą fiziniams asmenims – rangovams nuo vieno tūkstančio vieno šimto iki dviejų tūkstančių penkių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo keturių tūkstančių iki šešių tūkstančių eurų“. Jei bus siūloma numatyti atsakomybę ir statybininkams – juridinio asmens darbuotojams, baudos turi būti žymiai mažesnės.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8~5) 266 3661, faks. (8~5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2019-08-23

Nr. (14)-D8 (E)-1918

Į 2019-08-01

Nr. (11.3-53)STAP-203

DĖL PASTABŲ, PASIŪLYMŲ STATYBOS ĮSTATYMO IR KITŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMO ĮSTATYMŲ PROJEKTAMS

Aplinkos ministerija išnagrinėjo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos išvadoms gauti pateiktus Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo (toliau – Statybos įstatymas), Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo ir 60 straipsnio pakeitimo bei Įstatymo papildymo 55¹, 59¹ ir 59² straipsniais įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 362¹ straipsniu įstatymo projektus ir teikia jiems šias pastabas, siūlymus.

1. Nepritariame Statybos įstatymo projekto 2 straipsnyje išdėstyto 22¹ straipsnio 3 dalies 2 punkto nuostatai, kad už statybininko saugos tapatybės identifikavimo kortelės pateikimą kontroliuojančioms institucijoms turi būti atsakingas rangovas ir statytojas (užsakovas). Manome, kad ši atsakomybė, kaip ir kitų tapatybę patvirtinančių dokumentų atveju, turi tekti statybininko saugos tapatybės identifikavimo kortelės turėtojui.

2. Nepritariame Statybos įstatymo projekto 2 straipsnyje išdėstyto 22¹ straipsnio 3 dalies 3 punkte nustatytam reikalavimui, nes neaišku, kaip šis reikalavimas turi būti įgyvendinamas ir kokios priemonės jam įgyvendinti bus tinkamos.

3. Siūlome vietoje „statybininko tapatybės identifikavimo kortelė“ rašyti „statybininko tapatybės identifikavimo kodas“, nes šiuo metu numatytas terminas sudaro prielaidas interpretuoti, kad tai bus fiziškai išduodama kortelė, nors statybininko ID kortelės koncepcijos įgyvendinimas pagrįstas pirmiausia identifikavimo kodo (ID) suteikimu, sudarant galimybes pagal jį identifikuoti statybvietėje dirbančius asmenis, taip pat susieti su jų darbine veikla statybvietėje susijusius duomenis. Fizinės kortelė yra tik viena iš galimybių pateikti suteiktą ID. Tai gali būti padaryta naudojant ir kitas priemones, pvz., mobiliajame telefone esančiomis specialiomis aplikacijomis pateikiant su ID susietą brūkšninį kodą.

4. Statybos įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad „Šio Įstatymo numatytus reikalavimus rangovai ir statytojai (užsakovai) ir statybvietėje statybos darbus atliekantys asmenys

turi įvykdyti iki 2021 m. birželio 1 d.“. Tai prieštarauja šio įstatymo projekto 2 straipsnyje išdėstyto 22¹ straipsnio 3 daliai, kuria rangovams ir kitiems minimiems asmenims nustatomi tęstinio pobūdžio reikalavimai, kurie bus įgyvendinami ir po 2021 m. birželio 1 d.

Aplinkos ministerijos kancleris

Arminas Mockevičius

D. Čergelis, 8~706 63585, el. p. dainius.cergelis@am.lt

D. Žukauskas, 8~706 63577, el. p. dangyras.zukauskas@am.lt

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai
Siunčiama per TAIS

2019-08-09 Nr. 2R-3712 (3.2.E)
Į 2019-07-31 Nr. (11.3-53)SD-19-9093

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija), pagal kompetenciją išnagrinėjusi Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 362¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo ir 60 straipsnio pakeitimo bei įstatymo papildymo 55¹, 59¹ ir 59² straipsniais įstatymo projektus, pastabų ir pasiūlymų jiems neturi.

Direktoriaus pavaduotoja

Danguolė Morkūnienė

M. Valčiukė, tel. (8-5) 231 2476

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2019- Nr.

I 2019-07-31 Nr. (11.3-53)STAP-203

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, išnagrinėjusi pateiktus išvados gauti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo (toliau – Statybos įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo ir 60 straipsnio pakeitimo bei Įstatymo papildymo 55¹, 59¹ ir 59² straipsniais įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 362¹ straipsniu įstatymo (toliau – ANK projektas) projektus (toliau kartu – Įstatymų projektai), teikia pagal kompetenciją savo išvadas.

Pažymime, kad Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme apibrėžta „individualios veiklos“ sąvoka naudojama gyventojų pajamų apmokestinimo tikslais, t.y. siekiant atskirti konkrečios rūšies pajamas, kurioms taikomos specifinės apmokestinimo taisyklės. Atsižvelgiant į tai, kalbant apie savarankiškai dirbantį fizinį asmenį, vykdančią statybos darbus statybvietyje, siūlome įvertinti galimybę atsisakyti pajamų mokesčio tikslais naudojamos sąvokos (Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo ir 60 straipsnio pakeitimo bei Įstatymo papildymo 55¹, 59¹ ir 59² straipsniais įstatymo projekto 3 straipsnyje) ją keičiant sąvoka „savarankiškai dirbantis fizinis asmuo“ arba bet kokia kita Lietuvos Respublikos galiojančiuose teisės aktuose naudojama sąvoka, kuri atspindi atitinkamos veiklos vykdymą neįregistravus juridinio asmens.

Be to, atsižvelgiant į tai, kad individualios veiklos deklaravimas Valstybinėje mokesčių inspekcijoje ar verslo liudijimo įsigijimas (t.y. fiksuoto pajamų mokesčio sumokėjimas nuo pajamų už tam tikros individualios veiklos vykdymą) nėra leidimas užsiimti atitinkama veikla, siūlome atsisakyti Statybos įstatymo projekto 3 straipsnyje nuorodų į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos viršininko įsakymų pakeitimus, būtinus šio įstatymo

įgyvendinimui. Taip pat dėl tų pačių priežasčių Įstatymų projektų aiškinamajame rašte siūlome atsisakyti nuostatų, susijusių su individualios veiklos apmokestinimo taisyklėmis, kartu atsisakant teiginių, kad priėmus Įstatymo projektus bus keičiamas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. 373 „Dėl pranešimo apie nuolatinio Lietuvos gyventojų veiklos pradžią, šio gyventojų veiklos vykdymo pažymos, taip pat nenuolatinio Lietuvos gyventojų nuolatinės bazės įregistravimo Lietuvoje pažymos išdavimo taisyklių bei su tuo susijusių formų patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 lapkričio 19 d. nutarimas Nr. 1797 „Dėl Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių ir Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašo“.

Taip pat dėl Įstatymų projektų aiškinamojo rašto 12 dalyje nurodyto valstybės biudžeto lėšų poreikio 1,5 mln. Eur lėšų ir kasmet 200 tūkst. Eur Statybininkų informacinės sistemos palaikymui, informuojame, kad šias lėšas Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės skirti iš jai 2020-2022 metams nustatytų maksimalių asignavimų. Todėl aiškinamojo rašto 12 dalies antrąjį sakinį būtų tikslinga papildyti ir išdėstyti taip: „Nurodytos lėšos bus skiriamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, patvirtintų Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai.“

Kartu norėtume informuoti, kad pritariame Jūsų ministerijai tiesiogiai pateiktiems Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pasiūlymams dėl ANK projekto ir Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 40¹ straipsnio pakeitimo.

Finansų viceministras

INFORMACINĖS VISUOMENĖS PLĖTROS KOMITETAS

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 7, 01103 Vilnius, tel. (8 5) 266 5161, faks. (8 5) 266 5180, el.p. info@ivpk.lt, www.ivpk.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188772433

LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

Kopija: LR ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

Į 2019-07-31 Nr. (11.3-53)STAP-203

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Informacinės visuomenės plėtros komitetas, išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktus derinti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtą skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo ir 60 straipsnio pakeitimo bei Įstatymo papildymo 55¹, 59¹ ir 59² straipsniais įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 362¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau kartu – Įstatymų projektai), informuoja, kad pastabų dėl Įstatymų projektų pagal kompetenciją neturi.

Direktorius

Gintautas Mežetis

VALSTYBINĖ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, A. Vienuolio g. 8, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 272 2748, faks. (8 5) 272 3620, el. p. info@vtpsi.lt, http://www.vtpsi.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288600210

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2019-08
į 2019-07-31

Nr.
Nr.

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ

Valstybinė teritorijų planavimo ir statybų inspekcija (toliau – Inspekcija) prie Aplinkos ministerijos išnagrinėjo Jūsų 2019-07-31 raštu „Dėl įstatymų projektų“ pateiktus derinti teisės aktų pakeitimo projektus ir pagal kompetenciją teikia pastabas.

Dėl Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau – Statybos įstatymo pakeitimo projektas).

Statybos įstatymo pakeitimo projekto Statybos įstatymo 22¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„1. Rangovas (tuo atveju, kai jis yra fizinis asmuo), rangovo įdarbinti darbuotojai pagal darbo sutartis **ar statytojo (užsakovo), statybą vykdančio ūkio būdu, įdarbinti darbuotojai pagal darbo sutartis** (toliau – statybvietėje statybos darbus atliekantys asmenys) gali atlikti statybvietėje statybos darbus turėdami statybininko saugos tapatybės identifikavimo kortelę (toliau – Statybininko SID kortelė) ir pateikus šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytus duomenis Statybininkų tapatybės informacinės sistemos tvarkytojui. Statybininkų tapatybės informacinės sistemos valdytoja ir tvarkytoja yra Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija).“

Pažymime, kad Statybos įstatymo 2 straipsnio 86 dalyje nustatyta, kad statyba ūkio būdu – statybos organizavimo būdas, kai statybos darbai atliekami ir statinys sukuriamas statytojo rizika, nesudarius statybos rangos sutarties, naudojant tik statytojo darbo jėgą.

Statybos įstatymo 2 straipsnio 75 dalyje nustatyta, kad statinio statybos rangovas – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės **fizinis asmuo**, juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija ar jų padalinys, turintys šio įstatymo nustatytą teisę užsiimti statyba ir vykdančys statybą rangos sutarties pagrindu.

Atsižvelgiant į Statybos įstatymo 2 straipsnio 75 ir 86 dalis darytina išvada, kad jeigu statytojas (užsakovas) sudaro rangos sutartis su asmenimis, vykdančiais statybos darbus, toks statybos darbų organizavimo būdas laikytinas rangos būdu, o asmenys, vykdančys statybos darbus, – rangovais. Statybos įstatymo 18 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad jeigu statytojas (užsakovas) vykdo statybą ūkio būdu, jis turi šio įstatymo nustatytas statytojo (užsakovo) ir **rangovo pareigas**, išskyrus pareigą paskirti (pasamdyti) statinio statybos vadovą, jeigu jis yra fizinis asmuo, kuris pagal šio įstatymo reikalavimus turi teisę vadovauti statybai.

Atsižvelgdami į Statybos įstatymo 18 straipsnio 9 dalies nuostatą, kad statytojas, (užsakovas) organizuojamas statybą ūkio būdu turi visas rangovui nustatytas pareigas, manome, kad Statybos įstatymo pakeitimo projekto Statybos įstatymo 22¹ straipsnio 1 dalies pirmo sakinio dalis „**statytojo (užsakovo), statybą vykdančio ūkio būdu, įdarbinti darbuotojai pagal darbo sutartis**“ yra perteklinė. Taip pat to paties straipsnio 3 dalyje „Rangovas ir statytojas (užsakovas)“ siūlome

išbraukti žodžius „statytojas (užsakovas)“.

Manome, kad netikslinga Statybos įstatymą papildyti 22¹ straipsniu. Siūlytina Statybos įstatymo pakeitimo projekto Statybos įstatymo 22¹ straipsnio 3 dalyje numatytas papildomas rangovo pareigas, susijusias su statybininko saugos tapatybės identifikavimo kortelės (toliau – statybininko SID kortelė) naudojimu, nustatyti Statybos įstatymo 18 straipsnyje.

Statybos įstatymo pakeitimo projekto Statybos įstatymo 22¹ straipsnio 1 dalies nuostatos dėl statybininko saugos tapatybės identifikavimo kortelės galėtų būti numatytos Statybos įstatymo 12 straipsnyje.

2. Dėl Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo NR. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo ir 60 straipsnio pakeitimo bei įstatymo papildymo 551, 591 IR 592 straipsniais įstatymo (toliau – Užimtumo įstatymo pakeitimo projektas), dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 362¹ straipsniu įstatymo (toliau – ANK pakeitimo projektas).

ANK pakeitimo projekto 362¹ straipsnyje ir Užimtumo įstatymo pakeitimo projekto 5 straipsnyje numatyta, kad Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija) ir Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) nagrinėja pažeidimus, susijusius su statybininko SID kortelės naudojimu.

ANK pakeitimo projekte ANK kodekso 362¹ straipsnio 3 punkte nustatyta, kad „Už Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų reikalavimų dėl statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos pažeidimą juridinio asmens vadovui ar jo įgaliotam asmeniui užtraukia baudą [...]“.

Užimtumo įstatymo pakeitimo projekte Užimtumo įstatymo 59² straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „Už Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų reikalavimų dėl statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos pažeidimą skiriama bauda nuo 800 iki 1200 eurų juridiniam asmeniui – darbdaviui už kiekvieną darbuotoją.“.

Užimtumo įstatymo pakeitimo projekte Užimtumo įstatymo 59² straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „Juridiniam asmeniui – rangovui ar statytojui (užsakovui) už Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų reikalavimų dėl statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos pažeidimus, skiriama bauda nuo 2000 Eur iki 5000 Eur juridiniam asmeniui – rangovui ir statytojui (užsakovui).“.

Tikėtina, kad už visus nurodytus pažeidimus gali būti atsakingas tas pats asmuo. Tada neaišku, kuriuo teisės aktu privaloma vadovautis, vykdant administracinio nusižengimo procedūras.

Atkreiptinas dėmesys, kad Užimtumo įstatymo pakeitimo projekto Užimtumo įstatymo 59² straipsnio 3 dalies formuluotė dviprasmiška, nes neaišku, kuriam subjektui skiriama bauda, t. y. **„rangovui ar statytojui (užsakovui)“ ar rangovui ir statytojui (užsakovui).**

Pastebėtina, kad Užimtumo įstatymo pakeitimo projekte ir ANK pakeitimo projekte nėra aiškaus kompetencijos atribojimo tarp Inspekcijos ir Valstybinės darbo inspekcijos dėl nusižengimų bylų nagrinėjimo.

Užimtumo įstatymo pakeitimo projekte nurodyta, kad Inspekcija bylas nagrinėja ir baudas skiria už juridinių asmenų Statybos įstatyme nustatytų reikalavimų dėl statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos pažeidimus. Atkreiptinas dėmesys, kad Užimtumo įstatymo pakeitimo projekto nuostatos nedetalizuoja juridinių asmenų statybininko SID kortelės tvarkos pažeidimų, taip pat Statybos įstatymo pakeitimo projekto 2 straipsnis.

Pagal Statybos įstatymo pakeitimo projekto 2 straipsnį statybininko SID kortelę išduoda, keičia, galiojimą sustabdymą panaikina Valstybinė darbo inspekcija Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka. Statybininkų tapatybės informacinės sistemos (toliau – sistema) valdytoja ir tvarkytoja yra Valstybinė darbo inspekcija.

Vertinant pateiktus teisės aktų projektus, neaišku, kokie konkretūs duomenys saugomi sistemoje, kokie duomenys nurodomi statybininko SID kortelėje, taip pat, ar saugomi duomenys, susiję su statybos valstybinės priežiūros funkcijomis. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės

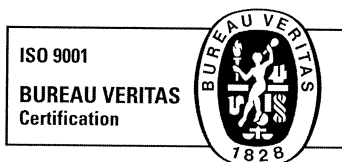
priežiūros įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje reglamentuotos Inspekcijos statybos valstybinės priežiūros apimtys. Pažymėtina, kad statybos valstybinė priežiūra neapima statybos saugos statybvietėje, darbuotojų, dirbančių statybvietėje įdarbinimo ir laiko apskaitos sričių ir pan.

Atsižvelgiant į išdėstyta manome, kad Užimtumo įstatymo pakeitimo projekto Užimtumo įstatymo 55¹ straipsnyje netikslinga nurodyti, kad Inspekcija vykdo statybininko SID kortelės kontrolę, o ANK pakeitimo projekte, kad skiria baudas ir nagrinėja bylas už pažeidimus, susijusius su statybininko SID kortelės tvarkos pažeidimais.

L. e. kanclerio pareigas,
pavaduojantis viršininką

Vytautas Ambrazas

R. Druktenis, tel. (8 5) 273 1770, el. p. r.druktenis@vtpsi.lt

100 Atkurtai
Lietuvai

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

VMI

VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

Biudžetinė įstaiga,
Vasario 16-osios g. 14,
LT-01514 Vilnius

Tel. (8 5) 2668 200,
Faks. (8 5) 212 56 04,
El. p. vmi@vmi.lt,
www.vmi.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre,
Kodas 188659752

Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministerijai
A. Vivulskio g. 11, 03162 Vilnius

2019-08-21 Nr. (21.6-32-5E)R- 4514
[2019-07-31 Nr. (11.3-53)SD-STAP-203

DĖL PATEIKTŲ DERINTI TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM), susipažinusi su Jūsų rašte nurodytais teisės aktų projektais, teikia šias pastabas bei siūlymus:

- **Dėl Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtąjo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo (toliau – Statybos įstatymas) projekto:**

1. Šio 22¹ straipsnio 1 dalyje nurodytas rangovas – fizinis asmuo. Jei toks asmuo yra individualią veiklą vykdomas fizinis asmuo, tada siūlome šioje dalyje nurodyti konkrečiau, kad tai yra rangovas - individualią veiklą vykdomas fizinis asmuo, todėl vietoje skliausteliuose įrašytų žodžių „(tuo atveju, kai jis yra fizinis asmuo)“, siūlome įrašyti „(fizinis asmuo, vykdomas individualią veiklą)“;

2. Siekiant aiškumo, jog statybvietyje statybos darbus gali vykdyti asmuo, kai yra įvykdytos abi sąlygos (kai turi Statybininko saugos tapatybės identifikavimo kortelę (toliau – SID kortelę) ir kai atitinkami duomenys apie statybvietyje ir statybos darbus vykdomą asmenį yra pateikti Statybininkų tapatybės informacinės sistemos (toliau – STIS) tvarkytojui), siūlome tikslinti 22¹ straipsnio 1 dalies žodžius „ir pateikus šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytus duomenis“, vietoje jų įrašant žodžius „ir kai pateikti šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodyti duomenys“;

3. Nėra aišku, ar 22¹ straipsnio 1 dalyje į nurodyto subjekto sąvoką - „rangovo įdarbinti darbuotojai pagal darbo sutartis“ - patenka ir fizinio asmens įdarbinti asmenys. Jei taip, būtų tikslinga sąvoką patikslinti, skliausteliuose detalizuojant, kokie subjektai (fiziniai ir /ar juridiniai asmenys) yra įdarbinę darbuotojus.

4. 22¹ straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „Rangovas ir statytojas (užsakovas) privalo: <...>“. Esant tokiai redakcijai suprantama, kad ir rangovas, ir kiekvienas statytojas (užsakovas) privalo pateikti atitinkamus duomenis STIS tvarkytojui, todėl siūlome tikslinti šio punkto redakciją ir vietoje žodžių „ir statytojas (užsakovas)“ įrašyti žodžius „ir statytojas (užsakovas), statybą vykdomas ūkio būdu ir įdarbinę darbuotojus“;

5. 22¹ straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatyta, kad rangovas ir statytojas (užsakovas) privalo užtikrinti statybvietyje statybos darbus atliekančių asmenų SID kortelių pateikimą kontrolę vykdančioms institucijoms. Ar tuomet tokia norma siejama su į darbą statybvietyje atėjusių darbuotojų pareiga pateikti į darbą priėmusiam rangovui ir/ar statytojui (užsakovui) statybą vykdančiam ūkio būdu SID, jei taip, siūlome tokią pareigą aiškiai suformuluoti;

6. Ar keičiamame įstatymo straipsnyje neturėtų būti aiški norma, kurioje nurodyta, kam tenka pareiga aprūpinti darbuotojus (kai juos įdarbina rangovas - fizinis asmuo) SID kortele;

7. Ar 22¹ straipsnyje nurodyti asmenys turės tokias pačias pareigas, susijusias su SID (22¹ apimtyje) dirbdami ir ne statybvietyje, jei taip, turėtų būti tikslinama ši norma arba „Statybvietyje“ sąvoka.

- **Dėl Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo ir 60 straipsnio pakeitimo bei įstatymo papildymo 55¹, 59¹ ir 59² straipsniais įstatymo (toliau – Užimtumo įstatymas) projekto:**

1. Užimtumo įstatymo projektas papildomas nauju 59² straipsniu, kurio 1 ir 2 dalyse nustatyta atsakomybė už Statybų įstatymo projekte nustatytų reikalavimų dėl statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos pažeidimus juridiniam asmeniui – darbdaviui už kiekvieną darbuotoją. Keliame klausimą, ar statytojui (užsakovui), statybą vykdančiam ūkio būdu, ir įdarbinusiam darbuotojus neturi būti nustatyta analogiška atsakomybė kaip juridiniam asmeniui

- darbdaviui;

2. Užimtumo įstatymo projekto 59² straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta atsakomybė juridiniam asmeniui – rangovui ar statytojui (užsakovui) už Statybų įstatymo nustatytų reikalavimų dėl statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos pažeidimus. Atsižvelgiant į aukščiau teiktą pastabą, šio punkto redakcija tikslinga, vietoje žodžių „statytojui (užsakovui)“ įrašyti žodžius „statytojui (užsakovui), statybą vykdančiam ūkio būdu ir įdarbinusiam darbuotojus“. Atitinkamai 3 dalies pradžioje ir šios dalies pabaigoje įrašyti žodžiai „juridiniam asmeniui - rangovui ar statytojui (užsakovui)“ tikslingi ir siūlome šiuos žodžius palikti tik vienoje vietoje;

3. Užimtumo įstatymo 59¹ straipsnyje nustatytas tik fizinio asmens, vykdančio individualią veiklą, statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos pažeidimo sąvoka. Ar minėtame straipsnyje ar savarankiškame straipsnyje neturėtų būti numatyta ir fizinio asmens, vykdančio individualią veiklą, ir įdarbinusio darbuotojus pagal darbo sutartis statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos pažeidimo sąvoka.

• **Dėl Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 55 straipsnio pakeitimo iniciavimo ir įtraukimo į keistinių teisės aktų paketą:**

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 18 straipsnyje detalizuota Valstybinės mokesčių inspekcijos struktūra. Pažymėtina, kad pagal minėtą straipsnį Valstybinę mokesčių inspekciją sudaro: Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (centrinis mokesčių administratorius) ir teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos (vietos mokesčių administratoriai). Pažymėtina, kad UĮ 55 straipsnyje numatyta, jog nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo ir nedeklaruotos savarankiškos veiklos prevenciją vykdo, patikrinimus, grindžiamus rizikos vertinimu, atlieka Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija), Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos ir policija, vadovaudamosi jų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Atsižvelgiant į šią formuluotę ir į minėtą MAĮ reglamentavimą bei Valstybinės mokesčių inspekcijos struktūros ypatumus bei funkcijas, konstatuotina, jog pagal Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo reglamentavimą nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo ir nedeklaruotos savarankiškos veiklos prevenciją gali vykdyti tik centrinis mokesčių administratorius, o tuo tarpu teritoriniai valstybinės mokesčių inspekcijos padaliniai, šių patikrinimų atlikti neturi teisės.

Todėl siūlytina, inicijuoti Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 55 straipsnio pakeitimą ir suteikti teisę atlikti patikrinimus ir paskirti baudas ne tik centriniam mokesčių administratoriui, tačiau ir teritoriniams valstybinės mokesčių inspekcijos padaliniams. Siūloma formuluotė:

„Nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo ir nedeklaruotos savarankiškos veiklos prevenciją vykdo, patikrinimus, grindžiamus rizikos vertinimu, atlieka Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija), Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos ir policija, vadovaudamosi jų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.“

• **Dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 362¹ straipsniu įstatymo (toliau – ANK) projekto:**

1. 362¹ straipsnio papildyme atsakomybė apibrėžta fiziniam asmeniui, vykdančiam komercinę ar ūkinę veiklą. Iš pateikto normos nėra aišku, ar šis subjektas suprantamas kartu kaip ir fizinis asmuo, vykdamas individualią veiklą, ir įdarbinusio darbuotojus pagal darbo sutartis? Jei ne, siūlome koreguoti subjektų ratą jį išplečiant aukščiau nurodytuju;

2. Pagal pateiktą Užimtumo įstatymo projekto 55¹ straipsnio formuluotę, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų reikalavimų dėl statybininkų tapatybės identifikavimo kontrolę atlieka Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, policija ir Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos (toliau – Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcija), vadovaudamosi jų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, naudojantis Statybininkų tapatybės informacinė sistema. Tačiau tiek pagal Užimtumo įstatymo 60 straipsnio pakeitimą, tiek pagal pateiktą ANK 589 straipsnio pakeitimo projektą, teisę paskirti baudą pagal Užimtumo įstatymo ar surašyti administracinio nusižengimo protokolą už

ANK 362¹ straipsnio nusižengimą „Statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos nevykdymas“ numatyta tik Valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos. Svarstyta, ar Valstybinė mokesčių inspekcija, atlikdama kontrolę dėl statybininkų tapatybės identifikavimo, turėtų ir surašyti protokolus / paskirti baudas pagal Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymą. Jei taip, reiktų Užimtumo įstatymo 60 straipsnį papildyti. Atitinkamai siūlytina keisti ir MAĮ 40¹ straipsnio 1 dalies 4 punktą, papildant jame nurodytų ANK straipsnių sąrašą ANK 362¹ straipsniu, už kurio padarymą mokesčių mokėtojas taip pat gali būti įtrauktas į neatitinkančių minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų sąrašą.

Viršininkė
Janušienė

Edita

Agnė Joneikienė, tel. (8 5) 219 4263, el. p. agne.joneikiene@vmi.lt
Renata Vepškaitė, tel. (8 5) 2687 563, el. p. renata.vepstaite@vmi.lt
Mantas Mickevičius, tel. (8 5) 2687 950, el. p. mantas.mickevicius@vmi.lt
Romas Karmaza, tel. (8 5) 2668 209, el. p. romas.karmaza@vmi.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Algirdo g. 19, 03607 Vilnius, tel. (8 5) 265 0193, faks. (8 5) 213 9751, el. p. info@vdi.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188711163

Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministerijai

2019-08- Nr. SD-127-
2019-07-31 Nr. 19-9093

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI) išnagrinėjo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teiktus derinti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo (toliau – Statybos įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo ir 60 straipsnio pakeitimo bei Įstatymo papildymo 55¹, 59¹ ir 59² straipsniais įstatymo (toliau – Užimtumo įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 362¹ straipsniu įstatymo projektus (toliau kartu – Įstatymų projektai) bei teikia savo pastabas ir pasiūlymus.

Dėl Užimtumo įstatymo projekto. VDI nuomone, Užimtumo įstatymo projekto 4 straipsnio, kuriuo papildomas Užimtumo įstatymas 59² straipsnio nuostatomis, 1 punkte numatyta atsakomybė darbdaviui už Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų reikalavimų dėl statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos pažeidimą bauda nuo 800 iki 1200 eurų už kiekvieną darbuotoją, tačiau to paties 2 punkte, už pakartotinumą atsakomybė numatyta bendra, t. y. bauda nuo 5000 iki 7000 eurų. Tokiu atveju, galima situacija, kad bauda už pakartotinumą gali būti mažesnė, nei už pirmą pažeidimą, nes pirmą kartą buvo nustatyta daugiau nei 7 darbuotojai. Atsižvelgiant į tai, siūlytina, suvienodinti atsakomybes ir numatyti už Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų reikalavimų dėl statybininkų tapatybės identifikavimo tvarkos pažeidimą baudą, kuri būtų nepriklausoma nuo darbuotojų skaičiaus.

Dėl Statybos įstatymo projekto. Statybos įstatymo projekte 2 straipsnyje, kuriuo papildomas Įstatymas 22¹ straipsniu, numatyta, kad Statybininkų tapatybės informacinės sistemos valdytoja ir tvarkytoja yra Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Atsižvelgiant į tai, kad VDI nėra valstybės biudžeto asignavimų valdytojas, todėl VDI galėtų būti tik Statybininkų tapatybės informacinės sistemos tvarkytoja, o valdytoja turėtų būti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Dėk kitų Įstatymų projektų VDI pastabų ir pasiūlymų neturi.

Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio
darbo inspektoriaus pavaduotojas, vykdomasis
Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio
darbo inspektoriaus funkcijas
Čeponas

Dalius